YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kuudes jaosto)
30 päivänä huhtikuuta 1998 *

Yhdistetyissä asioissa C-128/97 ja C-137/97,

jotka Pretura circondariale di Roma (sezione distaccata di Tivoli) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevissa rikosasioissa, joissa vastaajina ovat

Italia Testa (C-128/97) ja

Mario Modesti (C-137/97),

Società Italiana degli Autori ed Editorin (SIAE) osallistuessa asian käsittelyyn,

ennakkoratkaisun EY:n perustamissopimuksen 30, 36, 85 ja 86 artiklan tulkinnasta kansallisen tekijänoikeuksien hallinnointia koskevan sääntelyn osalta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Ragnemalm sekä tuomarit G. F. Mancini, P. G. J. Kapteyn (esittelevä tuomari), G. Hirsch ja K. M. Ioannou,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

julkisasiamies: G. Cosmas,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Pretura circondariale di Roma (sezione distaccata di Tivoli) on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 5.2.1997 ja 19.2.1997 tekemillään päätöksillä, joista ensimmäinen on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 11.4.1997 ja toinen 28.3.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä EY:n perustamissopimuksen 30, 36, 85 ja 86 artiklan tulkinnasta tekijänoikeuksien hallinnointia koskevan kansallisen sääntelyn osalta.

2 Nämä päätökset on tehty kahden rikosoikeudenkäynnin yhteydessä, joista ensimmäistä käydään radioasema Italia Testaa (asia C-128/97) ja toista radioaseman omistaja Mario Modestia (asia C-137/97) vastaan ja joissa molempia syytetään luvattomasta musiikkiteosten lähettämisestä sekä ääninauhojen ja levyjen lainvastaisesta kopioinnista.

3 Pretura circondariale di Roma (sezione distaccata di Tivoli) on jo esittänyt näiden oikeudenkäyntien yhteydessä kolmea ennakkoratkaisukysymystä koskevat ennakkoratkaisupyynnöt, joista yhteisöjen tuomioistuin on antanut määräykset asiassa C-101/96, Italia Testa, 25.6.1996 (Kok. 1996, s. I-3081) ja asiassa C-191/96, Modesti, 19.7.1996 (Kok. 1996, s. I-3937).

4 Viimeksi mainituissa asioissa kansallinen tuomioistuin katsoi, että sen käsiteltävänä olevaan asiaan liittyi EY:n perustamissopimuksen määräysten tulkintakysymyksiä, ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Voidaanko kansallisessa lainsäädännössä, jossa annetaan SIAE:lle (italialainen taiteilijoiden ja kustantajien yhtiö) yksinoikeus tekijänoikeuksien hallinnoimiseen, estää tai rajoittaa sellaisten äänitteiden tuontia tai vientiä, jotka on saatettu laillisesti markkinoille toisessa valtiossa?

2) Voiko SIAE vaatia yhteismarkkinoilla, joille on ominaista tavaroiden vapaa liikkuvuus ja palvelujen vapaa tarjonta, korvausten maksamista tekijöiden nimissä aina ja kaikissa tapauksissa vedoten vaatimuksia esittäessään tähän oikeuteen liittyvään rikosoikeudelliseen suojaan?

3) Ovatko kansallinen lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö, joihin SIAE vetoaa kirjelmässään, jolla se ilmoittautuu rikosoikeudenkäynnissä vahingonkorvausta vaativaksi asianomistajaksi, sellaisia, että niitä voidaan pitää mielivaltaisena syrjintänä tai tekijänoikeuksien kaupalliseen hyödyntämiseen liittyvän, Italian ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisen kaupankäynnin peiteltynä rajoittamisena?"

5 Edellä mainituissa asioissa Italia Testa ja Modesti antamissaan määräyksissä yhteisöjen tuomioistuin totesi, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan, jotta yhteisön oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinnasta olisi kansalliselle tuomioistuimelle hyötyä, kansallisen tuomioistuimen on määriteltävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiasiat ja oikeudelliset seikat tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat olettamukset, joihin nämä kysymykset perustuvat (ks. erityisesti yhdistetyt asiat C-320/90, C-321/90 ja C-322/90, Telemarsicabruzzo ym., tuomio 26.1.1993, Kok. 1993, s. I-393, 6 kohta; asia C-157/92, Banchero, määräys 19.3.1993, Kok. 1993, s. I-1085, 4 kohta; asia C-458/93, Saddik, määräys 23.3.1995, Kok. 1995, s. I-511, 12 kohta; asia C-167/94, Grau Gomis ym., määräys 7.4.1995, Kok. 1995, s. I-1023, 8 kohta; asia C-307/95, Max Mara, määräys 21.12.1995, Kok. 1995, s. I-5083, 6 kohta ja asia C-2/96, Sunino ja Data, määräys 20.3.1996, Kok. 1996, s. I-1543, 4 kohta).

6 Yhteisöjen tuomioistuin korosti lisäksi, että ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevissa päätöksissä annetut tiedot ja päätöksissä esitetyt kysymykset eivät ole tarpeen ainoastaan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin voi niiden perusteella antaa asian ratkaisun kannalta hyödyllisiä vastauksia, vaan myös siksi, että jäsenvaltioilla ja muilla osapuolilla on niiden perusteella mahdollisuus esittää huomautuksensa EY:n tuomioistuimen perussäännön 20 artiklan mukaisesti (em. asia Sunino ja Data, määräyksen 5 kohta). Yhteisöjen tuomioistuimen on valvottava, että tämä mahdollisuus turvataan, ottaen huomioon se, että edellä mainitun artiklan mukaan ainoastaan ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevat päätökset annetaan tiedoksi osapuolille (yhdistetyt asiat 141/81, 142/81 ja 143/81, Holdijk ym., tuomio 1.4.1982, Kok. 1982, s. 1299, 6 kohta; em. asia Saddik, määräyksen 13 kohta; em. asia Grau Gomis ym., määräyksen 10 kohta; em. asia Max Mara, määräyksen 8 kohta ja em. asia Sunino ja Data, määräyksen 5 kohta).

7 Yhteisöjen tuomioistuin totesi käsiteltävinään olleiden asioiden osalta, ettei ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskeviin päätöksiin sisältynyt näiden edellytysten mukaisia riittäviä tietoja asiaan liittyvistä tosiseikoista ja oikeudellisista seikoista. Kansallinen tuomioistuin oli tyytynyt vain toteamaan, että yksityisestä radioasemasta vastaava henkilö oli rikkonut tekijänoikeuksia koskevaa Italian rikoslainsäädäntöä, ja esittämään tässä yhteydessä kysymyksen siitä, onko sellaisen yhtiön monopoli, jolla on yksinoikeus tällaisten oikeuksien hallinnoimiseen ja jolla on oikeus vaatia tekijänoikeuskorvausten maksamista rikosoikeudellisten seuraamusten uhalla, yhteisön oikeuden mukainen. Kansallinen tuomioistuin ei ollut myöskään selvittänyt riittävästi asiaan liittyviä tosiseikkoja, Italian lainsäädäntöä eikä täsmällisiä syitä, joiden vuoksi se tiedusteli yhteisön oikeuden tulkintaa ja katsoi tarpeelliseksi esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä.

8 Nyt käsiteltävinä olevissa asioissa kansallinen tuomioistuin on esittänyt kaksi ennakkoratkaisukysymystä, jotka ovat samanlaiset kuin asioissa C-101/96 ja C-191/96 esitetyt ensimmäinen ja toinen kysymys.

9 Ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä koskevissa päätöksissään kansallinen tuomioistuin ilmoittaa, että Preturassa on vireillä rikosoikeudenkäynti Italia Testaa ja Mario Modestia vastaan, jossa niitä syytetään ensiksikin useiden italialaisten ja ulkomaisten tekijöiden musiikkiteosten lähettämisestä ilman lupaa tai käyttöoikeutta ja näin ollen tekijöiden ja tuottajien sekä Italiassa tekijänoikeuksia yksinoi-

keudella hallinnoivan SIAE:n oikeuksien suojan järjestämistä koskevan 22.4.1941 annetun lain nro 633 (jäljempänä laki nro 633/41) 171 §:n B momentin rikkomisesta, ja toiseksi niitä syytetään musiikkiteoksia sisältävien levyjen, ääninauhojen ja muiden tallenteiden laittomasta saattamisesta yleisön saataviin kopioimalla ja esittämällä niitä taloudellista hyötyä tavoitellen 29.7.1981 annetun lain nro 406 (jäljempänä laki nro 406/81) 1 §:ää rikkoen. Kansallisen tuomioistuimen mukaan vastaajat näyttävät rikkoneen lain nro 633/41 171 §:n B momenttia.

10 Kansallinen tuomioistuin kysyy, ovatko nämä säännökset perustamissopimuksen 30, 36, 85 ja 86 artiklan vastaisia, koska ne mahdollistavat lakiin perustuvan monopolin ylläpitämisen, jonka seurauksena toisessa jäsenvaltiossa markkinoille saatettujen äänitteiden taloudellinen hyödyntäminen voi rajoittua. Kansallinen tuomioistuin toteaa erityisesti, että vaikka 30 ja 36 artikla sallisivat kansallisen lainsäädännön, joka antaa tekijälle mahdollisuuden saattaa teostensa levittäminen hänen luvastaan riippuvaiseksi, käsiteltävänä olevassa asiassa teoksen levittämistä koskevaa lupaa tai kieltoa ei antaisi teoksen tekijä vaan SIAE, jonka tekemistä päätöksistä tekijällä ei ole tietoa, eikä hän voisi tarkastaa niitä.

11 Kansallinen tuomioistuin katsoo lisäksi, että SIAE:lle annettu suoja tekijänoikeusmaksujen perimiseen liittyvän yksinoikeuden säilyttämiseksi estää tekijänoikeuden suojaamien teosten taloudellisen hyödyntämisen Italian markkinoilla, eli se on tullia vaikutukseltaan vastaava maksu sekä perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklassa kielletty käytäntö.

12 On kuitenkin todettava, että käsiteltävänä olevat ennakkoratkaisupyynnöt eivät edelleenkään sisällä riittäviä selvityksiä edellä todettujen vaatimusten täyttämiseksi.

13 Ensinnäkään kansallinen tuomioistuin ei yksilöi riittävästi sitä Italian lainsäädäntöä, johon sen esittämät kysymykset liittyvät. Se ei osoita, mikä merkitys lain nro 633/41 171 §:n B momentilla ja lain nro 406/81 1 §:llä on tekijänoikeuksien suojaamisen yhteydessä. Seuraavaksi on todettava, että kansallinen tuomioistuin rajoittuu toteamaan, että SIAE:llä on yksinoikeus tekijänoikeuksien hallinnointiin ja että sillä on lupa vaatia tekijänoikeusmaksujen suorittamista, mikä on suojattu rikosoikeudellisin seuraamuksin, mutta kansallinen tuomioistuin ei esitä eikä yksilöi niiden kansallisten säännösten sisältöä, joissa tästä oikeudesta ja luvasta säädetään. Ennakkoratkaisupyynnöissä ei esitetä SIAE:n jäseniä ja sen rakennetta koskevia tietoja, eikä siinä selosteta sille annettua tehtävää ja tapaa, jolla se hoitaa tehtäväänsä. Erityisesti niissä ei osoiteta, ulottuuko SIAE:n yksinoikeus tekijänoikeuksien hallinnointiin myös musiikkiteoksiin, joita suojaa tekijänoikeus, joka kuuluu toisessa jäsenvaltiossa olevan tekijänoikeuksien hallinnointiyhteisön jäsenelle.

14 Toiseksi on todettava, että kansallinen tuomioistuin ei esitä täsmällisiä syitä sille, miksi se kysyy, onko SIAE:lla, jolla on yksinoikeus tekijänoikeuksien hallinnoimiseen ja jolla on lupa tekijänoikeusmaksujen vaatimiseen tämän suojana oleviin rikosoikeudellisiin seuraamuksiin vedoten, oleva monopoli sopusoinnussa 30, 36, 85 ja 86 artiklan kanssa. Se ei etenkään selvitä SIAE:n yksinoikeuden vaikutusta Italiaan sijoittautuneiden, tallennettujen musiikkiteosten käyttäjien mahdollisuuksiin käyttää muissa jäsenvaltioissa tekijänoikeuksien hallinnointiyhteisöillä olevaa musiikkiteosten valikoimaa eikä myöskään yksinoikeuden vaikutusta sellaisten äänitteiden tuontiin Italiaan, joille edellä mainitut teokset on tallennettu.

15 Kolmanneksi on todettava, että kansallinen tuomioistuin ei osoita syitä, joiden vuoksi vastaus näihin kysymyksiin on tarpeen asian ratkaisua varten.

16 Tältä osin on muistettava, että pääasian rikosoikeudenkäyntien perustana on lain nro 633/41 171 §:n B momentin ja lain 406/81 1 §:n rikkominen. Koska näissä säännöksissä lähinnä pelkästään kielletään tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien

kaupallinen hyödyntäminen ilman lupaa ja kun on selvä, että Italia Testa ja Mario Modesti ovat rikkoneet tätä kieltoa vastaan, kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, että SIAE:n yksinoikeus tekijänoikeuksien hallinnointiin ja sen oikeus vaatia tekijänoikeusmaksujen suorittamista on mahdollisesti ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa ja että tämä voi vaikuttaa vastaajia vastaan käytäviin rikosoikeudenkäynteihin.

17 Vain jos yhteisön oikeuden tulkinta vaikuttaa pääasian rikosoikeudenkäynteihin, tulkintapyynnölle on objektiivinen tarve kansallisen tuomioistuimen päätöksenteossa. Mikäli tällaista tarvetta ei ole, yhteisöjen tuomioistuin ei vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella (asia C-291/96, Grado ja Bashir, tuomio 9.10.1997, Kok. 1997, s. I-5531, 16 ja 17 kohta ja asia C-428/93, Monin Automobiles, määräys 16.5.1994, Kok. 1994, s. I-1707, 15 ja 16 kohta) ole toimivaltainen vastaamaan Pretura circondariale di Roman (sezione distaccata di Tivoli) esittämiin kysymyksiin.

18 Edellä mainittu huomioon ottaen on todettava yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 92 artiklan ja 103 artiklan 1 kohdan nojalla, että kansallisen tuomioistuimen esittämien ennakkoratkaisupyyntöjen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi.

Oikeudenkäyntikulut

19 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Italian hallitukselle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

Pretura circondariale di Roman (sezione distaccata di Tivoli) 5.2.1997 ja 19.2.1997 tekemillään päätöksillä esittämät ennakkoratkaisupyynnöt jätetään tutkimatta.

Annettiin Luxemburgissa 30 päivänä huhtikuuta 1998.

R. Grass — kirjaaja

H. Ragnemalm — kuudennen jaoston puheenjohtaja